

Financieel verslag 1999

De jaarcijfers te bespreken op de NVL ledenvergadering.

Rekening van Baten en Lasten 1999

Baten	Lasten	
Subsidies	3200,00 Bestuur	77,18
Contributie	7105,32 Studiedag	697,10
Verkoop	82,50 Periodieken	8591,77
Rente	216,00 Activiteiten	0,00
W.D.A.	1388,70 W.D.A.	1178,60
GdO	444,80 GdO	320,90
	Winst+/verlies-	1571,77
Totaal	12437,32 Totaal	12437,32

Overzicht rekeningen

Kas	0,00
Postrekening	420,55
Plusrekening	10283,17
Totaal	10703,72

Balans 1999

Activa	Passiva	
Inventaris	0,00 Schulden	0,00
Nog te ontvangen	0,00	
Kas	0,00	
Postrekening	420,55	
Plusrekening	10283,17 Eigen vermogen	10703,72
Totaal	10703,72 Totaal	10703,72

Begroting NVL voor 2000

Inkomsten	Uitgaven	
Subsidies	3500,00 Libellenstudiedag	750,00
Contributie	7000,00 Activiteiten	250,00
Rente	200 Periodieken	9000,00
Verkoop	50 Bestuur	250,00
	CWNO	500,00
	Saldo	0,00
Totaal	10750,00 Totaal	10750,00

Willem-Jan Hoeffnagel
penningmeester NVL

Larvenhuidjesbank NVL

Namens de NVL wil ik iedereen bedanken, die in 1999 larvenhuidjes heeft geschonken aan de Larvenhuidjesbank van de NVL, te weten:

Gerard Abbingh, Ben van As, Kees Goudsmits, Vincent Kalkman, KD Dijkstra, Lutz Lange (Duitsland), Ruud Maaskant, Leander Meurls (België) en Evert Ruiter.

Voor het jaar 2000 kan elke libellen liefhebber larvenhuidjes schenken en aanvragen!

Welke larvenhuidjes kunnen worden geschonken ?
Dat zijn larvenhuidjes van alle libellensoorten in Nederland en ook van alle libellensoorten buiten Nederland, behalve van de Libellula quadrimaculata, daar zijn er voldoende van.

Welke larvenhuidjes kunnen worden aangevraagd ?
Dat zijn larvenhuidjes van alle libellensoorten in Nederland en daarbuiten, mits ze in voorraad zijn. Het aanvragen en schenken van de larvenhuidjes kan het beste schriftelijk gedaan worden. Eventuele portokosten zijn voor rekening van de aanvrager, om de kosten van de NVL zo laag mogelijk te houden

Thijs van Trig
Hafkenscheidtlaan 50
2191 BR De Zilk
tel. 0252 - 524079

Oproep voor waarnemingen van amfibieën en reptielen

De stichting RAVON (Reptielen, Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) houdt zich bezig met inventarisatie en monitoring van de koudbloedige gewervelde dieren in Nederland. Al vele decennia worden waarnemingen van deze diergroepen genoteerd en in de RAVON-archieven opgeslagen. In het verleden zijn enkele verspreidingsatlassen verschenen over amfibieën en reptielen. Het laatst verschenen complete overzicht is de Atlas van de Nederlandse Amfibieën en Reptielen van W. Bergmans en A. Zuiderwijk uit 1986. In 1996 verscheen een atlas van de Nederlandse zoetwatervissen van de hand van H. de Nie. Momenteel werkt RAVON aan een nieuwe verspreidingsatlas van amfibieën en reptielen. Het RAVON-bestand is inmiddels omvangrijk, maar er zijn ook nog heel wat gebieden waarvan weinig of niets bekend is. RAVON is daarom op zoek naar waarnemingen van kikkers, padden, salamanders, hagedissen en slangen. Zowel gegevens over gewone als zeldzame soorten zijn van harte welkom. Wij willen u daarom bij deze oproepen om een bijdrage te leveren aan het RAVON-atlasproject, door het insturen van zoveel mogelijk recente maar ook historische waarnemingen. Sta daarom uw veldboekjes er op na of graaf nog eens diep in uw geheugen en stuur zoveel mogelijk waarnemingen in. Uiteraard kunt u ook waarnemingen van vissen insturen. Als "beloning" zullen wij u als waarnemer vermelden in de uit te brengen atlas. Voor een goede bruikbaarheid zijn tenminste de volgende gegevens voor ons noodzakelijk:
Soort (als u foto's heeft graag meesturen), plaats (graag met amersfoortcoördinaten aangeven, het zetten van een stip op een gedetailleerd kaartje kan ook), datum (eventueel een inschatting bv. begin jaren tachtig).
Als extra informatie kunt u meesturen: gebiedsnaam, het aantal waargenomen individuen, levensstadium (bv. eitje, larve of volwassen), biotoopbeschrijving/IPI-code. Als er

sprake is van verkeersslachtoffers is dat voor ons ook interessant.

Indien u veel gegevens wilt doorgeven kunnen wij u standaard waarnemingskaartjes toezenden, zodat de waarnemingen goed gestructureerd ingevuld kunnen worden. Als u zeer veel waarnemingen hebt kunnen wij u ook een invoerprogramma sturen.

Wij hopen mede dankzij uw hulp het RAVON-atlasproject tot een doorslaand succes te maken.

Uw reacties kunt u sturen naar:

RAVON atlasproject

Postbus 1413

6501 BK Nijmegen

telefoon: 024 - 3528818

e-mail: RAVON@sci.kun.nl

Jeroen van Delft
Raymond Creemers

Aeshna paradisijs

In de vorige nieuwsbrief meldt Evert Ruiter een groot aantal exuviae van *Aeshna cyanea* in een klein vijvertje in landgoed "De Horte" tussen Zwolle en Dalfsen. De beschrijving, met de boven water uitstekende waterleliebladeren, herkende ik meteen, en nu komt de grap: op 5 juli 1994 verzamelde ik hier 53 *A. cyanea* exuviae, 34 mannetjes en 19 vrouwtjes. Er waren er echter nog veel meer; ik schat zeker twee keer zoveel. Overigens waren er toen geen sporen van predatie, en vrijwel alle huidjes zaten op de bladeren en stengels van waterlelie. Behalve de exuviae vond ik slechts 1 vers vrouwtje, en de enige andere libel was een mannetje *Coenagrion puella*. Hoewel oninteressant voor de meeste libellen, ziet er naar uit dat dit vijvertje een waar *A. cyanea* walhalla is, en het zou wel leuk zijn hier nog eens vaker te gaan kijken (Amersfoort-coördinaten: 210.3-500.9). Welke factoren maken de hoge dichtheid mogelijk, en is het inderdaad ieder jaar even goed?

Bart Achterkamp

Is er voorkeur bij de eiafzet-plek van de Houtpantserjuffer *Lestes viridis*?

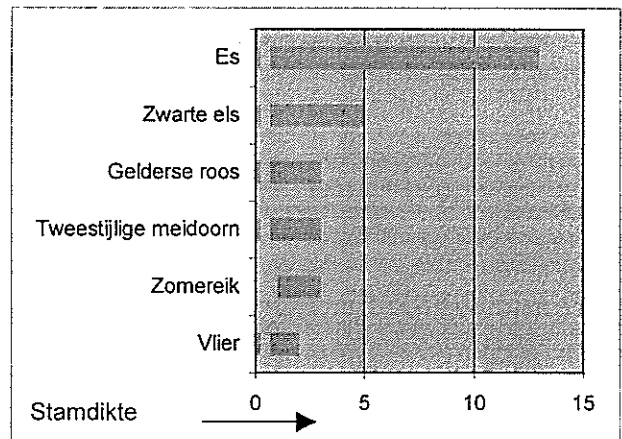
Onderstaande auteurs werden begin vorig jaar (26 maart 1999) door het mooie weer naar buiten gelokt. Met af en toe een zonnetje en een temperatuur van 10 graden vlogen al wel verschillende zweefvliegen en hommels rond. Bij een plasje in landgoed Rijnwijck (tussen Driebergen en Odijk) aangekomen vlogen daar, zoals verwacht, geen libellen rond, noch konden we larvenhuidjes in de pitruspollen vinden. Om toch een zinnige draai aan onze excursie te geven besloten we om de bomen waar de Houtpantserjuffer *Lestes viridis* eitjes had afgezet eens nader te beschouwen (zie figuur 1).

De meest favoriete boomsoorten waren de Es en de Zwarte els, maar op bijna elke boomsoort langs de waterkant bleken wel eitjes te zijn afgezet. De enige

uitzondering bij ons bleek de Amerikaanse vogelkers *Prunus serotina* te zijn, terwijl op de Vogelkers *Prunus padus*, zijn inheemse zustersoort, wel in trek was geweest als eiafzetplaats. In de soortenlijst van 37 plantensoorten die Jödicke (1997) als eiafzetsubstraat noemt, komt deze soort ook niet voor. Doch Annette van Berkel (die *Lestes viridis* bespreekt in de komende Atlas) kon ons vertellen dat de Amerikaanse vogelkers in haar lijst van 50 plantensoorten wel voorkomt. De soort heeft echter wel een afkeur van deze boomsoort, net zoals van de harige takken van de Hazelaar. Als er echter geen andere boom of struik aanwezig is kan het dan wel gebeuren dat er eitjes in worden afgezet. Ook in haar winterse onderzoekstochten rond Culemborg bleken de Zwarte els en Es veruit favoriet.

Een tweede opvallende zaak was het verband tussen de ruwheid en de dikte van de takken met eitjes: hoe ruwer de bast, hoe dunner de takken waren waarop eitjes waren afgezet (tabel 1 in combinatie met figuur 1). Alleen op de boom met de gladste stam (de Es) konden eitjes tot een takdikte van 12 cm worden gevonden. De hardheid van het hout speelde hierin mogelijk ook een rol: jonge (dunne en zachte) takken bleken op de meeste plekken de eitjes te herbergen. We zijn benieuwd naar aanvullingen op deze bevindingen.

Kees Goudsmits & Marcel Wasscher



Figuur 1: Boomsoorten en stamdikte waarbij eitjes van de Houtpantserjuffer *Lestes viridis* werden gevonden op 26 maart 1999 op landgoed Rijnwijck (Driebergen-Odijk).

Boomsoort	gladheid stam	hardheid hout
Es	gladst	vrij zacht
Zwarte els	glad	vrij zacht
Gelderse roos	glad	vrij zacht
Tweestijlige meidoorn	ruw	vrij hard
Zomereik	zeer ruw	vrij hard
Vlier	zeer ruw	hard

Tabel 1: Eigenschappen van de bekeken boomsoorten.